

Opetus- ja kulttuuriministeriö

kirjaamo@minedu.fi; piritta.sirvio@minedu.fi

Viite: Kirjallinen lausuntopyyntö: VN/18706/2020-OKM-1

1/1

Asia: Lausuntopyyntö luonnoksesta opetus- ja kulttuuriministeriön asetukseksi ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista

Asetusluonnoksessa esitetään tarkistettavaksi ammatillisten tutkintojen kustannuskertoimia vuosien 2018-2019 toteutuneiden kustannusten perusteella. Lisäksi asetuksessa ehdotetaan tarkennettavaksi opiskelijavuosien laskentaa ja opiskelijapalautteen keräämistä koskevia säännöksiä sekä lisättäväksi asetukseen työelämäpalautta koskevat säännökset. Uusia kustannuskertoimia sovellettaisiin ensimmäisen kerran myönnettäessä varainhoitovuoden 2021 rahoitusta.

Luonnonvarat, elintarviketuotanto ja ympäristö -ennakointiryhmä on erittäin huolestunut ammatillisen koulutuksen rahoituslakiin ehdotetuista muutoksista, joissa ehdotetaan maa- ja metsätalousalan, kalatalousalan, puutarha-alan, ympäristöalan sekä eläinten hoidon ammatti- ja erikoisammattitutkintojen siirtämistä nykyistä heikompaan kustannuskoriin. Tämä aiheuttaa merkittäviä heikennyksiä järjestää näiden ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin johtavaa koulutusta.

Suomi tavoittelee hiilineutraalisuutta vuoteen 2025 mennessä. Biotalousella on kasvava rooli myös hiilineutraalissa EU:ssa, eikä kestävää kiertotaloutta ole ilman kasvavaa biotaloutta. Luonnonvarat, elintarviketuotanto ja ympäristö -ennakointiryhmän edustamat alat ovat avainasemassa kohti vaativia koko Suomea koskevia tavoitteita. Kunnianhimoiset tavoitteet eivät onnistu ilman jatkuvaan oppimiseen panostamista. Luonnonvarat, elintarviketuotanto ja ympäristö -ennakointiryhmän edustamilla aloilla tämä tarkoittaa mm. alan ammatti- ja erikoisammattitutkintojen tehokasta tarjoamista aikuisväestölle. Ko. tutkinnot ja tutkintojen osat ovat ajantasaisia ja niissä on otettu huomioon ilmaston neutraalisuutta tavoittelevat osaamisvaateet. Luonnonvarat, elintarviketuotanto ja ympäristö -ennakointiryhmän edustamilla aloilla ammatti- ja erikoisammattitutkintojen tutkintojen järjestäminen vaarantuu, mikäli niiden rahoitusta leikataan ammatillisen koulutuksen rahoituslainsäädäntöön esitettyjen muutosten mukaisesti.

Luonnonvarat, elintarviketuotanto ja ympäristö -ennakointiryhmän kuluneen toimintakauden ennakoitiselvityksistä on noussut uusia osaamistarpeita koskien mm. ilmastonmuutoksen hillintää, kiertotalousosaamista, sensori- ja robotikkaosaamista ja hiilensidontaa. Nämä osaamistarpeet vaativat paljon sekä opettajien osaamiselta että edellyttävät oppimisympäristöjen ajanmukaisuutta.

Ammatillisen koulutuksen säästöt ovat aiheuttaneet sen, että luonnonvara-alan ajanmukaiseen infraan ei ole viime vuosina investoitu alan teknologisen kehityksen tahdissa vaan siitä on tingitty. Tämän vuoksi luonnonvara-alan kustannukset näyttävät alemmiksi kuin mitä todellinen ajantasainen opetus vaatii. Alalle on tyypillistä pitkät työprosessit johtuen kasvien vaatimasta kasvatusajasta ja eläinten lisääntymiskierrosta. Alan tutkinnon osien suorittaminen on ajallisesti pitkiä, vaikka opiskelijalla olisi osaamista niin paljon, että hän voisi suoraan mennä osoittamaan osaamisensa suoraan näytössä. Lähes poikkeuksetta kaikki osallistuvat kuitenkin tutkintokoulutukseen ennen osaamisen osoittamista.

Lausunnon keskeinen sisältö

Luonnonvarat, elintarviketuotanto ja ympäristö -ennakointiryhmä esittää, että edustamiensa alojen ammatti- ja erikoisammattitutkintojen kustannuskorot säilytetään nykyisissä kustannuskoreissa.

Helsingissä 18.9. 2020

Luonnonvarat, elintarviketuotanto ja ympäristö -ennakointiryhmän puolesta

Susanna Aro
puheenjohtaja